

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-ut 4. szám
hova az előfizetési pén-
sek hirdetések és min-
den a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitási díjben egy
sor közlésdíja 50 fillér.

Hirdetések jutu-
nyos áron vétetnek
fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SARVAS VÁROSHIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 10 korona
Félévre . . . 5 korona
Negyedévre 2 k. 50 fi

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-ut 4. szám
hova a lapszellemi rész
illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Hivatalos közlemények.

7685—1901—I. Szarvas nagyközs. előjárótól.

Hirdetmény.

Alólirottak Szarvas nagyközség előjárói
részéről ezennel közhírré tesszük, hogy az
1892-ik évi XV. t.-cz. 26-ik §-ának rendelke-
zése alapján a szőlősgazdák házi fogyasztá-
sára szánt borfogyasztási kedvezmények a folyó
évi szeptember hó 15-ig bejelenthetők.

A bejelentések a hivatalos órák alatt a
községi számvevőnél eszközölhetők.

Szarvason. 1901. augusztus hó 14-én.

Az előjáróság nevében:

Salacz József, **Kovács,**
első jegyző. t. bíró.

7739—1901—ikt. Szarvas község előjárói.

Árverési hirdetmény.

Alólirott községi előjáróság ezennel köz-
hírré teszi, hogy a vásári és piaczi helypénz-
szedési jog 1901. szeptember hó 1-től 1904.
augusztus hó 31-ig terjedő három évre 1901.
augusztus hó 27-én d. e. 10 órakor fog a község
háza tanácstermében nyilvános szóbeli árverés
utján bérbé adni.

A kikiáltási ár a községi képviselő testület
141/901. kgy. számú határozatával 2000 kor-
nában lett megállapítva s ezen az alapon elért
eredmény egy évi bérösszegnek fog tekintetni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a vagyis
200 korona teendő le készpénzben mely összeg
az első félévi bérbe fog betudatni.

Bérlő köteles félévi haszonbéri összeget
készpénz letéttel, telekkönyvi bekebelezéssel
vagy pedig a községi előjáróság bírálata szerint
elfogadható két kezessel biztosítani.

A részletes árverési feltételek a községi

első jegyzői irodában a hivatalos órák alatt
naponként megtekinthetők.

Kelt Szarvason, 1901. augusztus hó 6-án.

Az előjáróság nevében:

Salacz József, **Melis János,**
első jegyző. bíró.

8050/1901. Szarvas község előjárósága.

Hirdetmény.

Békésvármegye alispáni hivatalának 14750
— 901 szám alatt hozott rendeletével az 1901-ik
évre szóló.

Utadó lajstrom

megerősítetvén, az 1890 évi I. t. cz. 23 §-nak
10-ik bekezdéséhez képest augusztus hó 15-től
30-áig közszemlére a község házánál kitétetett.

Felhívatalnak az érdekelt adófizelő polgárok
hogy a kivetést saját érdekében megtekinteni
annyival inkább siessenek, mert a határ
időn túl érkezendő felszólamlások figyelembe vé-
tetni nem fognak.

Szarvas 1901 aug. hó 17.

Az előjáróság nevében.

B A K A Y, **M E L I S,**
jegyző. bíró.

Fojtogatnak.

Halálos csapás fenyegeti gazdasági életünk
fejlődését. A merénylet, melyet ellenünk terve-
vettek, kétszeresen fájdalmasan érint bennün-
ket, nem azért, mintha nem volnánk hozzá
szokva ahhoz, hogy mint most is, olyan oldal-
ról tervezik a merényletet, ahonnan baráti jobbot
lehetne észszerűen várnunk, hanem azért, mert
közéletünk szereplő faktorai, összes berendezései
úgy át vannak telítve kicsinyes, semmitmondó
százféle külön érdekek képviselésével, hogy a

fenyegető közveszedelem ellen alig maradt már
védelmi pont. Minden talpalatnyi hely el van
foglalva, le van kötve a szeperasztikus érde-
keknek.

Indiszkreció révén köztudomásra jutott,
hogy a mi szövetségünk, Németország keres-
kedelmi szerződéseit úgy tervezi, hogy azokkal
minket, fegyver-szövetségeseit teljesen le fog
szerezni, mert ha azok a tervek valóra válnak,
anyagilag olyan csapással fogunk sújtani, a
melyeknek hatása alatt a védelmi eszközök is
ki fognak esni karjainkból.

Érzi és tudja mindenki, hogy évek hosszú
sora óta rendszeresen épült föl az az út, mely
egymáshoz közelebb vezetett, abban a remény-
ben, hogy a becsületes kalmár nemzet nem fog
nekünk gáncsolat vetni. Becsempézte nekünk a
maga kulturáját (nagyon gyengén védekeztünk
ellen), magunkra erőszakoltuk nyelvét, oda-
állítva csecsszózó gyermekeink mellé a német
lányt s kinezve vele intelligens ifjúságunkat
és büntetéssel sújtva, ha meg nem tanulta, ho-
lott más nemzetek nyelvének akár a tudomá-
nyosság, akár a nemzetközi forgalomban sokkal
nagyobb hasznát vehetőnk.

És most, hogy egészen hozzánk férhet, hogy
könnyűvé tettük neki a baráti ölelkezést, most
kisül, hogy nagy erejével, ölelő karjaival agyon
akar bennünket roppantani, meg akar fojtani.

Mindenki tudja ebben az országban, de jól
tudják külföldön is, hogy a mi közgazdasági
életünk alapját a föld termékei képezik. Ezek-
ből annyit termelünk, hogy a fölösleget külföl-
dön értékesítjük, kivisszük oda, ahol az anya-
föld nem képes a rajta élő milliiónknak a betevő
falatot megteremni, és hozunk ezért cserébe
sok annyit erő limlomot, ami által könnyűvé
tesszük jóbarátainknak bőséges megélhetését.

Igen jó bőrben lehetnek már a mi ügy-

T Á B O Z A.

Mondák sokan, hogy nincs szivem . . .

Mondák sokan, hogy nincs szivem,
Mely lángolón szeretni tudna még; . . .
Óh ne hidd édes kedvesem,
Szivem szerelme csak te érted ég!
Te vagy világa, üdve, mindene:
Órök szerelmem tiszta édené! . . .

Dicsőség, hir — Isten veled!
Saját kezemmel rombolom le mind
E ködből épült szirteket;
S e rom fölé, a merre szem tekint,
Repkény borítsa puha szőnyegét,
Elfödve mind, mit egykor tervezék.

Szálljon fölénk a holdvilág,
S az enyhe nyárjé csillagos palástja!
Most illatát a kis virág,
S madár a dall szivünkbe írva látja.
A csobbanó hab édes vágyat ad:
Meglopni bibor ajkad himporát!

A fák lecsüngő lombjai
Kíváncsian tekintenek reánk;
Óh mondd, ha tudna szólani,

Miről beszélne mind e lomb, e fák?

Megmondom én helyettük édesem:

„Mért is van sziv, s a szivben szerelem?”

Szabó Mihály.

Fehér Julis . . .

Fehér Julis koporsóját
Tenger virág fedte,
Tegnap történt, hogy halálát
A Tiszában lelte.

„Kár volt érte” — azt mondta rá
A kis falu népe,
„Hogy is tette, mért is tette,
Mi jutott eszébe?”

Szép szavakkal búcsúztatta
A nagy hangú kántor
Szüleitől, rokonitól,
Szomszédától, barátától.

Ámde Julist nem kérdezte
Ben' a koporsóba,
Kihez repült végsőhája
Tegnap búcsúzóra.

Midőn szegényt elragadta
A Tisza gyors árja

S kinek vón a másvilágon

Hű, szerető párja!

Zilmuskához.

Szemembe néztem lopva egykor
S mennyet láték mosolyogni benne;
Szép, csendes, boldog nyári éjjel,
Midőn felgyullt szivem szerelme.

Szereltek hön s forrón leányka
— S vajon te ah szeretsz-e engem?
Szived nyugalmas, néma, csendes,
Bár nyugtalan és méla lelkem.

S midőn eljött a búcsúóra,
Szemembe könnyek gyűltek össze
Mert vágyam egy volt ég Urától:
Szivünk, szerelem összekösse.

Isten veled tündérléányka,
Szivem, érzem nálad feledtem;
Vajjon mikor derül fel ismét,
Az ég, mely oly komor felettem.

Ha szivedet bírnám oh Angyal,
Tündérvilág voln' ez az élet;
De nélkülöd sivár, kiellen,
S boldogság benne sosem éled.

Fenyves Bála.

nevezett jóbarátaink, mert évek óta azt tapasztaljuk, hogy a becsületes alkusz csak amennyiben becsületes, hogy becsületesen keresi azokat a kibúvókat, amelyek segítségével a mi életbevágó érdekeink ellen cselekedhetik. Egyelőre Amerika exportja utján leszorította a mi terményeink árát a minimumra. Egyedül állatgazdaságunk bírta a tengerentúli exporttal szemben a versenyt Németországban felvenni. Ez is szemet szúrt nekik s olyan nehézségeket jóbárátunk kormányza az állategészségügyi formák rántk erőszakolásával, hogy ezt is lehetlenné tette: állatkivitelünk rémségesen megcsappant.

És most, hogy az állategészségügyi egyezmény kívánalmainak megfelelően, drága pénzen, óriási áldozatok árán rettenetesen megreformáltuk az egész állategészségügyi intézményünket, most kislát, hogy mind ennek dacára Németország az új vámtarifákban olyan választalat készül emelni közöttünk, mely lehetlenné teszi összes exportunkat Németországba.

Hogy mi a célja Németországnak, azt nem nehéz kitalálni. Jobban, mint valaha kisért oda-künn a nagy németek evangéliumszerű tára, mely ebben a jelszóban született meg és él tovább: „So weit die deutsche Zunge reicht.“ Ahol németül gondolkodnak, ahol németül beszélnek, az mind német befolyás alá kerüljön, ott ők legyenek az urak, azon a földön ők uralkodjanak; ez az egyik cél. A másik meg az, hogy a gyarmati politikát hasznossá, kívánatosá tegyék s ez által tengeri hatalmukat növeljék, fejleszthessék.

Hát akár lesz törvény abból a német tervezetből, akár nem, annyi bizonyos, hogy a szándék meg van arra nézve, hogy minket le-bunkózzanak, német becsületességgel.

Nekünk meg kötelességünk ezzel a körülménnyel számolni és mindent elkövetni, hogy hozzánk ne férközzék. Mi nem provokáltuk a harcot s előidézni nem volt szándékunkban. De kitérni előle, vagy gyávan meghunyászkodni előtte, botorság volna.

Hogy ellentállásunk szívós kitartó és sikeres legyen, minden közgazdasági tényezőknél együtt kell tartani és mint egy szál embernek egyértelműen cselekednünk, nem jajgatni, nem a gyengék módjára kezeinket tördelni, de cselekednünk kell, mert fojtogatnak.

A vármegyének, a gazdasági egyesületnek, az iparos és kereskedelmi testületnek és

mindeneknek, ahol a közgazdasági láncszemek érdekkapcsolata megvan, foglalkozni kell a nagy fontosságú életkérdéssel, s támogatni, erősíteni ez ügygel kapcsolatos minden akciót.

Ki kell vetközni a kicsinyességből, nagy dolog van készülőbe.

Egyházmegyei közgyűlés.

A békési ág. h. ev. egyházmegye aug. 14-én tartotta évi rendes közgyűlését, melyre az egyes gyülekezetekből a következők jelentek meg: **Bánfalváról:** Okályi Adolf, lelkész, Dr. Bikádi Antal, felügyelő, Soós András és Domoki Sándor kiküldöttek. **Csorvásról:** Freitag János, lelkész, Dr. Nagy Elemér, felügyelő, Konecsni János és Zalai Antal kiküldöttek. **Kondorosról:** Keviczky László, lelkész, Dr. Haviár Gyula, felügyelő, Viszok János és Kohút János kiküldöttek. **Szénásról:** Mendöl Lajos, lelkész. **Orosházáról:** Veres József, esperes, Bulla Sándor, felügyelő, Csizsár Mihály, Tobak István, Pusztai Sándor, Vecseri György, Sárközi István, Benkő Sándor és Sin János kiküldöttek. **Pusztaföldvéről:** Rédei Károly, lelkész, Sulyok Ede, felügyelő, Keller József és Szemenyei István kiküldöttek. **Szarvasról:** Scholtz Gyula, igazgató lelkész, Placskó István, lelkész, Zvarinyi János, lelkész, Sárkány Mihály, Liska János, Bányász János, Tepliczky János, Lustyik János és Melis János kiküldöttek. **Komlósról:** Gajdác Pál ig. lelkész, Csermák Kálmán, lelkész, Haviár Lajos, felügyelő, Povázsay Mihály másod felügyelő, Karkus Sámuel, Karasz Márton, Sovány Mihály és Farkas Pál kiküldöttek. **Szarvasi főgymn. részéről:** Mikolay Mihály, felügyelő és Benka Gyula, igazgató. Végre mint egyházmegyei törvényszéki tag: **Dr. Kráczmári János**, főszolgabíró.

Előző napon az iskolaszék ülésezett, melyen a 4 körlelkész olvasta föl jelentését, mely jelentések örvendetes képet nyújtanak az egyházmegye tanügyi állapotáról.

Délután lelkészi értekezlet volt, melyen a cura-pastoralissal, az arra szerkesztett szabályrendeleti javaslattal foglalkozott a lelkészi kar, azon véleményét fejezve ki, hogy a cura-pasto-

ralis paragrafusokba nem szedhetők, de gyakorlandó pastorális prudentiával. Ugyancsak az értekezleten szó volt még a prot. irod. társaság felhívásáról s az értekezlet meleg pártfogásába veszi. Ugyanaznap este előértekezlet volt, melyen a tárgysorozat végleges megállapítást nyert.

A közgyűlést megelőzőleg tartott gyámintézeti istenitizteleten **Rédei Károly**, pusztaföldvári lelkész, mondott tartalmas, szép beszédet.

A közgyűlést **Haviár Dani**, felügyelő, magvas buzdító beszéddel nyitja meg, mely beszédében hangsúlyozza az 1848. évi XX. t. c. s a 48-as vallási törvény életbeléptetésének szükségét. Mert az egyházak roskadnak a terhek alatt, s mert újra előtérbe lép a mult követeléseivel „államvallás.“ A nagy elvről általában hirdetik, hogy azt fenn kell tartani, de nem kell megvalósítani. Erre vall, hogy a törvényhozók is, ha megtagadni nem merték, de megkerülni igyekeztek, a mi önkormányzati jogaink egy-egy darabjának letördelésével történt. Így volt ez a középiskolai törvénynél. Az adott államsegély fejében az autonóm jogokból engedni kellett. A beszédet valamint az esperes tartalmas jelentését a közgyűlés jegyzőkönyvébe igtatta.

A közgyűlésnek legnagyobb vitára szolgáltatott alkalmat Orosháza lelkészi hivány-ügye. **Harsányi Sándor** elhunytával megüresedett az egyik lelkészi állás. Az egyházközség az állás betöltése előtt a lelkészi földet megváltani határozta, s az új hiványi kézpénzre változtatva s 5200 kor. fizetést ajánlva a lelkésznek káplántartás kötelezettségével. **Gajdác Pál** egyházm. jegyző, mint előadó javasolja, hogy Orosháza kérelme visszautasítsák és a régi hivány fenntartsák, mert azzal, hogy Orosháza még egy hitoktató lelkészi állást is szervez 1600 kor. fizetéssel, ki nem meríti az előbbi hivány értékét. A vita magas színvonalon állott, s végre is két és fél órai tárgyalás után szavazással 21 szóval 14 ellenében Orosháza kérelmét teljesíti a közgyűlés.

A tótkomlói tanítói hiványok rendezését nem hagyja jóvá a közgyűlés, mert beleütközik a zsinati törvénybe, amennyiben négy magasabb fizetéssel ellátott hivány tetemes leszállításáról van szó, a mi nem egyenértékű a 4 legalsó fizetési fokon álló hiványok kiegészítésével.

A közeli egyházmegyei tisztújítást november 1-ére tűzte ki a közgyűlés, hogy a szavazatok addig beadassanak **Veres József** espereshez. A bizottság elnökei az egyházmegye elnöksége, tagjai pedig: **Csermák Kálmán**, **Gajdác Pál** lelkészek, **Dr. Bikádi Antal** és **Dr. Nagy Elemér** felügyelők.

A lelkészfiakat segélyző egyesületbe 400 koronával lép alapító tagul az egyházmegye. A kerületi gyűlésre kiküldetnek: **Rédei Károly**, pusztaföldvári, **Scholtz Gyula** szarvasi lelkészek megbízó levéllel, **Mendöl Lajos** és **Okályi Adolf** jkvi. kivonattal.

A világiak közül: **Haviár Lajos**, **Sulyok Ede**, **Dr. Haviár Gyula**, **Dr. Nagy Elemér**, **Dr. Bikádi Antal** és **Povázsay Mihály** felügyelők.

A gyámintézeti kerületi elnöki állásra az egyházmegye **Haviár Lajos** kir. főmérnököt, az egyházmegye gyámintézet elnökét ajánlja.

A következő közgyűlés helyül Tót-Komlós jelöltetett.

A közgyűlést **Veres József** esperes, buzgó imával fejezte be.

A közgyűlés folyamán közebed volt az Arpádban, a melyen az idegenek és a helybeliek közül számosan résztvettek.

A közebeden **Scholcz Gyula** lelkész éltette az elnökséget, **Keviczky László** az egyházak felügyelőit, **Haviár Dani** az egyházmegye lelkészeit, **Veres József** pedig az egyházmegye kiküldötteit. Ezekon kívül beszéltek még: **Dr. Haviár Gyula**, **Placskó István**, **Zvarinyi János**, **Benka Gyula**, **Dr. Nagy Elemér** és még számosan.

Á t e k.

— Pusztulj hát el . . . nem vagy több gyermekem, ha nem eszt előttem akaratom!

Igy kiáltott az apa lányára, s az eltűnt azonnal.

Tizenhat éves volt a szép széke Margit, gazdag szülők egyetlen gyermeke. Igaz szerelmre gerjodt lelke és ártatlan szive; de a kit ő szeretett, nem volt senki más, csak egy árva fiú és szegény.

Az erdészi akadémia másodéves növendéke volt. Szép szál legényke s hosszú még jó és nemeslelkű, kinek minden tette, minden szava példa és minta gyanánt szolgált a vele érintkezők előtt. Szerette mindenki, a ki csak egyszer is beszélt vele. Ezt a nemes fiút szerette az a gazdag leány, a kit atyja elátkosolt azért, mert szegényt mert szeretni s tőle megválni nem volt eroje.

Évek reptek el s lassanként tűnni kezdett az emlékezetből a megrendítő eset. Tűnt a világ az ismerősök elől, de nem mult el az ifju szivéből, hanem még inkább erősödött s az elmúlt idők összes fájdalomai szudultak lelkére, valahányszor eltűnődve magányában. régi szép arájára gondolt.

Eleinte regék keletkeztek a nép száján, melyek szörnyűbbnél szörnyűbb dolgokat meséltek. Még azt is lehetett hallani, hogy a szép Margit macskává változott és vissza fog még jönni, mint emberi lény; csak azt nem tudják, hogy mikor. Még a fiatalabbja is azt mondogatta: mi már nem élünk akkor. Sokáig ez az eset tartotta izgalomban az egész vidéket. Mindenki a szép Margit felől álmodozott s rémes éjeken látta maga előtt, mint elátkozott alakot. Mindenki beszélt róla, csak Pista nem, a kinek legnagyobb és legfájdóbb volt a sebe. Ő nem beszélt és — különös — még csak nem is álmodott felőle soha.

Pista kés emberré lett s kinevezték erdésznek

egy gyönyörű vidékre. Az erdő mélyében bent állott a lakás. Csinos kis erdei lakás. Emelotes; Borostyán és Loniceora fonták körül kossorúkkal s alig látszott rajta az ablak. Százados tölgycs borultak feléje s vastag ágaikkal karolták körül. Ibolya, Kökörcsin, meg Geranium volt a virág díszes csendes kis lakás közvetlen környezetének. Lomb-tömeg mindenütt és szögön zinegő falevél a földön, még ott is, ahol járni szoktak. Sommi más. Talán egy-egy mókus volt a látogató néha, ha felhatolt az ágakon a kis ház erkélyéig, a hol megsörgötte a susogó lombokat, azután ijedten szökött tova, el a sürűségbe. Itt lakott Pista öreg nagyanyjával, a ki vezette háztartását.

A csendes magány csak növelte fájdalmát s nem bírt szabadulni a gyötörő gondolatoktól. Öreg nagyanyja szokta volt esténként vigasztalni, a mikor fáradtan tért Pista kerüléséből vissza.

Igy toltak a napok, a hónapok s irt nem hozott a nyitott sajtó sebre a tavasz sem. Egy rémes éjjel meghalt a nagymama s Pista most már teljesen egyedül maradt. Utja esután naponként a vadvirágos sírhalomhoz vezetett, mely némi vigaszt vagy enyhülést adott koblének.

Csendes ősz állott be. A fák leveleit már megcsipte a dér s zörögve hullottak le a földre, hogy eltömésék magukat örökre. Virág sem látszott már sehol sem, elnyilt, az utolsó **Lychnis** is. Kialudt az élet s ridog lett az erdő teljesen. Olyan elhaló, mintha nem is akarna új életre ébredni soha.

Egy ilyen csendes ősi reggelen; a mikor a nap bujt elő didergő álmából s bágyadtan pillantott fel a ködös bokrok mögül, — ott térdelt Pista nagyanyja sírjánál. Imádkozott s elmerült áhitattal telt tompa fájdalomában. Egyszerre megsörren a lomb s előtte áll arája. A szép Margit, ugy a mint évekkel ezelőtt utolsó csókola könyvtől ásott szerelmes szemeit.

Nemo.

Ujdonságok.

Ifjúsági hangverseny.

Hosszú időn át emlékeztető nap marad 1901. augusztus 10-ik napja, midőn lelkes fáradozásának gyümölcsét mutatta be városunk arany ifjúsága mely nem ismerte a fáradságot a kitűzött eszme megvalósításában.

Az eszme Kossuth Lajos helyben felállítandó szobra volt.

Az országos Kossuth szoborra adott fillérek már százezrekre nőttek s mégis használatlanul hevernek. Adjon tehát példát a vidék lelkes polgársága a nemes fővárosnak arra, hogy nem tud bele nyugodni abba, hogy a kerepei temető márvány táblája nemsetünk legnagyobb apostolának nemcsak muló földi részeit takarja hanem az általa hirdettet örök igaz szent tanok igéit is.

Nem tud bele nyugodni s szívvel lélekkel azon fáradozik, hogy édes hazánk minden vidékén Kossuth Lajos érc alakja buszítsa s bátorítsa a magyart a szabad eszmék megvalósításáért vívandó nemes küzdelemre.

Dicsőret illeti a szarvasi ifjúságot, mely ily irányban buzgólkodott s a magasi nemében páratlan erkölcsi s anyagi sikert ért el.

A hangverseny s az ezt követő táncvizsgálat lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A városi szinkór helyiségét zafelőlig megtöltötte Szarvas hazafias közönsége.

Temesi Reitter Ferenc szellemes felolvasása kellemesen mulattatta a közönséget.

Huber Károly III. magyar ábrándját, ifj. Placskó István valóban nagy virtuozitással játszotta, méltó partnere volt Gr. Bolza Alfonz, ki praecisz kísérővel kiváló zene tehetségéről tett tanúságot.

„Rákóczy Ferenc Rodostón“ című melodramát Kostyán Vilma szavalta kitérően, hangja és bájos mozgása a közönséget hangos tetszés nyilatkozataira ragadta.

Gáll István: szögorsó szöveg művészi becses birt.

„Valami hibája van“ című vígjáték több ízben hangos kacajra fakasztotta a hallgatókat. A szereplők Tyebár Endre, Borsits Mária, Bobvos Soma, Tajber Margit, megállták helyüket és sikeres alakítást nyújtottak, különösen a két hölgy szereplő érdemli meg az elismerést kedves rutinirát játékkukért.

Romance Johann Svondzenti. Op. 26. A műsornak ez a része s az estély egyik kiemelkedő pontja volt, a sikeres Eszes Ilonka és Jahn Maurice Darrier egyformán osztottak.

Sch. Subert Es. Dur. quartette Op. 125. melyet Dr. Schiff Izidor, Jahn Maurice Darrier, ifj. Placskó István és Placskó Lajos adtak elő, oly magas nívóan állott, hogy a szereplőknek a főváros legelső hangversenytermében előadás is díszére vált volna.

Az Estély, mely Szabolcska Mihálynak „Grand Caffé“ban című szép költeményét kívánta meglevenni, eléggé sikerült habár a gyenge világítás s a dekoratív hiánya sokat elvett a hatásból.

A hangversenyt az Árpád szálló dísztermében nagy szabású táncvizsgálat követte, mely szintén fényesen sikerült s csak a reggeli órákban ért véget.

Választmányi ülés A helybeli polg. leányiskola választmányja f. hó 15-én tartotta ülését, melynek tárgyát a Klimacssek Irén tanítónő, lemondása folytán megüresedett tanítónői állás betöltése képezte. A választmány az állást helyettesítő kívánja betölteni, s így a két pályázó közül Margócsy Emma k. a választotta meg ki a jövő tanév folyamán, szerzi meg polgári iskolai tanítónői oklevélét, s a ki eddigi vizsgálatait kitűnő eredménnyel állotta meg.

Számvizsgáló. A helybeli fogym. mult tanévi összes számadásainak megvizsgálására Liszka János, fogym. tanárt, kérte föl Mikóly Mihály felügyelő.

Templombúcsú ünnepély. Mint lapunkban jeleztük: a helybeli róm. kath. templom szent Klára nevére való felszentelésének évforduló ünnepé csütörtökön, Nagy Boldog Asszony napján a hívek nagy számának részvétel mellett tartott. A szent misét Spott Gyula pápai kamarás, eszereplőbáncs cselebrálta Dr. Sackély István egyetemi tanár, Dr. Dunay Alajos szenteségi ülnök, szentandrási plebános, Szirmay L. Árpád plebános, Szirtes Antal s. lelkész, Bedák Mátyas Kondoroszi plebános, Bonczik András theologus segédlete mellett. Evangelium előtt Szirmay L. Árpád plb. a szószékre lépett s emelkedett hangon szent beszédet tartott a keresztény hitűségről. Mise alatt a koruson régi magyar egyházi éneket adtak elő. Délelőtt a plebánián ebéd volt, melyen a vendégszerető, szives házi úr a cselebráns és dr. Sackély István egyetemi tanárt, ki váratlan megjelenésével a klérusnak oly nagy örömet szerzett, köszöntötte fel.

Ma, Ó Feladás születése napján, a szokásos hálaadó istentisztelet délelőtt fél tizenkét órakor tartatik meg.

Templom-szentelés Csorvason. Fényes ünnep lesz augusztus 25-én Csorvás községnek. A csorvási ág. ev. egyház akkor tartja új templomának felszentelési ünnepélyét, a melyen a felszentelési akaszt Sárkány

Sámuel bányakerületi püspök fogja végezni. Ott lesz porosz az egész környékbeli papság s az egyházközség Freita János lelkészével az élén nagy lelkesülettel tesz a püspök fogadtatására. A berendezés javára az egyház az nap estéjén hangversenyyel egybekötött táncvizsgálatot rendez.

Pályázati hírdetmény. A békésmegyei gazd. egylet közhírre teszi, hogy az általa létesített alapítványos hely, a jövő tanévre üresedésbe jött, ennélfogva felhívja a földműves iskolát végezni szándékozókat, hogy folyamodványukat legkésőbb augusztus hó 29-ig, az egylet titkári hivatalához adják be. A folyamodványhoz szükséges melléletek: Keresztlevelével annak igazolására, hogy az illető 16 éves elmult. Iskolai bizonyítvány. Orvosi bizonyítvány ép erős egészséges testalkatról. Készségi, erkölcsi bizonyítvány büntetlen előéletéről. Himlő ujjra oltási bizonyítvány. Szülői vagy gyámi kötelező nyilatkozat arról, hogy az iskolába belépés tudjuk és beleegyezésükkel történik és hogy a 2 éves tanulmányot a belépővel elvégzettetik. A békésmegyei Gazd. Egylet.

Nyitlváros számadás. A szarvasi ifjúság által 1901. augusztus hó 11-én a helyben létesítendő Kossuth Lajos szobor alap javára rendezett jótékony célú hangverseny és táncmulatság anyagi sikeréről a következőkben számolunk be a rendezésről. Bevétel 711 kor. 61 fill. Kiadás 484 kor. 24 fill. Tiszta jövedelem 227 kor. 85 fill. Ehhez felülfizetésekkel hozzá járultak: Dr. Haviár Gyula és neje 40 kor. Dr. Lengyel Sándorné 27 kor. 50 fillér. Dr. Fisbein Soma 22 kor. Dr. Szemző Gyuláné 12 kor. Haviár Dániel 10 kor. Benka Gyula 6 kor. 50 fill. Ponyiczky Máté 4 kor. Dérczy Ferenc 4 kor. öz. Nyiri Elekné 4 kor. Jesszenszky Frigyes 3 kor. öz. Ponyiczky Györgyné 3 kor. Forster Károly 3 kor. Friska Jánosné 2 kor. Elefánt Jánosné 2 kor. Zvarinyi János 2 kor. öz. Valentinyi Jenőné 2 kor. Dolhanyi Béla 2 kor. Robitsék Soma 2 kor. Pohl Dániel 2 kor. Pollák Béla 1 kor. Sinkovics Gyula 1 kor. Golián Soma 50 fill. N. N. 30 fill. N. N. 20 fill. Fogadják a rendezésről közönséget úgy a t. felülfizetők, valamint a szives közreműködők, úgyszintén mindazok kik szives fáradozásukkal és áldozatkészségükkel a vállalkozás sikerét előmozdították.

Műkedvelői előadás. „A vasember.“ Szomorú játék 3 felvonásban. Írta: Csiki Gergely. Műkedvelői előadásról — nemes vállalkozásról, lévén szó, melyet a közönségnek kötelessége lett volna különben támogatni mint azt jelen esetben tette, mert e nemes vállalkozás megérdemelte volna, hogy a közönség megtöltsa a színházat s hogy ott ne csak műkedvelőket, de műt. vezetőket találjon, mi az oka — nem kutatjuk — hogy a páholyok közönsége tündöklően tártotta magát az előadásra, pedig a műkedvelők játéka és nemes buzgalma megérdemelte volna a közönség jóakarató támogatását. Az előadás erkölcsileg teljesen sikerültnek mondható, mert nem korcsolták a műkedvelőkben azt, a mi őket színészekké tehetné, hanem mindég azt, a mi őket az előadás estélyén színészeké teszi, nem a tanulmányok eredményét, hanem a természeti ajándékok megnyilatkozását, amire az ügyes megjelenés, teteszetes mozdulat, dőlözeg alak, kellemes hangképes. Tulajdonképen igen hiáládatlan dolog is lenne műkedvelőket megkritizálni — sem a közönségnek, sem a műkedvelőknek nem lenne belőle semmi haszna, bár a legtöbb bíráló inkább fidesz fel hibákat még a műkedvelők játékaiban is mint szépséget, pedig ez nem helyes dolog, mert műkedvelőkkel szemben ezt tenni nem szabad, hanem méltányolni kell a nemes vállalkozást, mely őket a színpadra vitte, hogy ott legjobb képességük és tudásuk szerint megoldják a rájuk bízott feladatokat. Így például, ha Gyurik Pál Bárdiját az ő szempontjából nézzük, az ő alakítása, az ő játéka kifogástalan volt, semmi hézagot nem lehetett észre venni játékán, s teljesen érvényre juttatta nehéz szerepének minden egyes részét. Holc Elvira (Edith) nehéz szerepét sok tanulásra valló ügyességgel játszotta meg, látszott rajta, hogy szerepének minden kis részletét igyekezett kiemelni, hogy hatást érjen el, a mi neki sikerült is. Medvey Mariaká Bárdi neje helyesen fogta fel a neki kiosztott szerepet s játéka teljesen kifogástalan volt. Dancs Szilárd, Andor szerepében nagyon sikerült alakítást mutatott be, különösen atyjával való nagy jelenése sikerült neki a mihez igazán gratulálunk. Minden szereplőt külön méltatni feleslegesnek tartjuk, annyit azonban el kell ismernünk, hogy Robicsék Jenő (Szentgáli) Hanó János (Várhelyi) Feléki Adolf (Bráz) és Janosovic Imre (Köszölg) mindannyian hosszú járultak egy évszentes estélynek a megteremtéséhez. Ezekben számoltunk be az előadás sikeréről, nem lenne azonban ismertetésünk objektív, ha Feléki Adolfot megemlíteni elmulasztanánk a ki a rendezést sok buzgalommal s fáradsággal végezte, hogy eszt teljes elismerést érdemel. Az előadás után a műkedvelő társaság az Árpád étterembe közös vacsorára gyűlt egybe a hol kedélyes diskurálás közt egész hajnalig maradtak együtt.

Felülfizetések. A f. hó 15-én megtartott műkedvelői előadás alkalmával Dr. Takács Izó úr 10 koronát és Kossuth István úr 2 kor. 40 fillért fizetett felül, melyért e helyen mond köszönetet a rendezőség.

Negyvennyolczas honvédek nyugdíjazása ügyében új rendeletet bocsájított ki a belügyminiszter, a mely szerint ezentul csak okmánynyal, vagy honvédegyleti igazolvánnyal lehet bizonyítani a honvédséget s a mennyiben az igazolvánnyal bíró honvédre nézve kétséges, hogy résztvevett tényleg a szabadságharcban a közigazgatási nyomozás útján állapítandó meg. A rendelet másik újítása az, hogy a nyugdíj elnyeréséhez ezentul szegénységi bizonyítvány nem szükséges.

Gyenge közepes. Vége az aratásnak s most már hivatalosan is konstátálva van, hogy Békésvármegyében az idei termés gyenge közepes. Erre vonatkozólag az alispán a következőket jelentette a közigazgatási bizottságnak: Az aratási munkálatok a mult hónapban az egész vármegye területén befejeztettek. A termés átlag gyenge közepes. A rendkívüli tartós szárazság és nagy hőség következtében a tengeri ertő rméskilátások szintén kedvezőtlenek; a szárazságot különben a kerti vetemények is nagyon selylik. A gazdasági munkások helyzete általában kielégítőnek mondható, különösebb panaszokom az ő, sem pedig a munkások részéről elő nem fordultak, a felmerült panaszok nagy része békés uton intézhető el.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Az „Oroszázi Közlöny“ szerkesztősége s kiadóhivatala-fájdalommal telt szívvel tudatja felelős szerkesztőjének Kis Mórnak folyó hó 14-én reggel 9 órakor rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Béke legyen porai felett! Oroszáza, 1901 augusztus hó.

Színészet. Lapunk előző számában már jeleztük, hogy Szalkai Lajos színtársulatával Oroszázáról Szarvasra jönn s ma már örömmel jelezhetjük, hogy e hírünk ténnyé vált, a mennyiben Szalkai s társulata tegnap reggel megérkeztek. Szalkai társulatának jövetelét nem jelezte a szokásos reklám dob verése; csendesen jöttek, mint kik tudják azt, hogy nekik nincs szükségük a nagyhangú reklámra, hogy jövetelüket észrevessék, hisz ezt úgy is megelőzte ama jóhírnév, melyre úgy B. Csabán mint Oroszázán tettek szert, s működésükéről az ottani lapok csak előismeréssel nyilatkoztak. A társulat különben előttünk nem teljesen idegen, mert néhány tagja már előzőleg is működött Szarvason, a közönségünk ma is élénken s kedvesen emlékszik vissza Fábian László, Rajz Ödön és Komény Lajos szerepléseire. Külömben, hogy mily kedvező hatással volt színpártoló közönségünkre a Szalkaiék jövetelét megelőző jó hír, ezt mi sem igazolja jobban mint az, hogy a színtársulat fáradszón tükárja Fábian László úr oly nagy számú bérletet tudott össze hozni, mire eddigre egyetlen elődjo sem volt képes. Tegnep este, tolt ház előtt bemutató előadásul színter került: „San-Toy“ angol oporette, ma este „Ocakay Brigaderos“ kerül színter.

Felhívás eladó csemegeszőlő bejelentése. Dr. Ignác földmívelésügyi miniszter a következő felhívást teszi közzé: Termelőink közül mind többben ültetnek csemegeszőlőt, az abból várt nagyobb jövedelmet gyakran nem érik el. Abból a célból, hogy a csemegeszőlőt venni szándékozók megismerhesék azokat a forrásokat, a honnan csemegeszőlőt a termelőktől közvetlenül beszerezhetnek, felhívom a hazai termelőket, hogy várható eladó csemegeszőlő-készleteikről vonatkozó adatokat legkésőbb augusztus hó 20-ig jelentsék be, hogy azokat vidékenként csoportosítva, kimutatásba összefoglalva közzelehessem. A bejelentő iv a vármegyei gazdasági egyesületnél kapható s egyeztető levelezőlapon foglalt megkérésre bárkinek megküldetik. Bejelentések a földmívelésügyi miniszterium VIII/1-osztályához czimezendők s legkésőbb augusztus 20-ig beküldendők. Félreértések elkerülése végett megjegyzetetik, hogy a jelen felhívás értelmében jelentkező termelő szőlőkészleteinek eladása tekintetében semminemű irányban sincs lekötvés, hanem azt szabadon, belátás szerint legjobb módon értékesítheti, viszont a bejelentés megtételéből a bejelentő sem igényt nem formálhat, sem következtetést nem vonhat arra, hogy csemegeszőlő-termésének eladását a földmívelésügyi miniszterium magára vállalja, vagy közvetítse.

Felelős szerkesztő: SZIKES ANTA L.

Ház bérlet.

Novák féle ház GRÓFCSAKY utcában

4 szoba, üvegezett folyosó, konyha, speiz, kamra és istálló, mellékhelyiségekkel, udvar és kert október 1-től bérbe kiadó.

Jelentkezhetni Popjak György vállalkozónál.

DANTZKY SÁNDOR könyvnyomdája Szarvason.

ELVÁLLAL MINDEN A K Ö N Y V N Y O M D Á S Z A T K Ö R É B E V Á G Ó M U N K Á T, Ú G Y M I N T
 DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,
 ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KARTYÁK, IZLÉSES MEGHIVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANÓZÁSSAL
 É T L A P O K, V Á R O S I É S K Ö Z S É G I H I V A T A L O S N Y O M T A T V Á N Y O K,
 JEGYZÉKEK, CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYEKET GYÁSZLAPOK, KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOKAT stb.

Meghívó.

A szarvasi takarékpénztár
 1901. augusztus 25-én délelőtt 10 órakor
 a takarékpénztár nagytermében
 tartandó
rendkívüli közgyűlésére
 melyre a t. részvényes urak ezennel meghivatnak.

NAPIREND:

GRIMM MÓR és részvényes társai felelőssége
 a f. é. május 12-én megejtett ügyészválasztás tárgyában.
 Szarvas, 1901. július 7.

HAVIÁR DANI,
 társasági elnök.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

**KRISTÁLY
 ÁSVANYVIZ**

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás
 Legyen mindennapi italod!

Kapható: Pletenk József Tajber J. G.
 Pócsy Mihály özvegye, és Vitális János urak
 fűszerkereskedésében.

Haszonbérleti hirdetmény.
 özv. Moracsik Józsefnének, a
 mezőtúri határban túl a Körösön
 levő 110 katasztrális hold
 földje
 haszonbérbe kiadó.
 Bérleti szándékozók értekez
 hetnek Kovács János törvénybíróval
 Szarvason.

Fehér Lukács férfi szabó Szarvason.

Va szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint jóhirű
férfi szabó üzletemet
 a Grünvald-féle házból az Árpád bazár 2. számú bolt helyiségébe helyeztem át.
 Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozom, nem mulaszthatom el üzletemet nagybecsű pártfogásukba ajánlani, ahol mindenféle szabású, sőt **diszmagyar öltönyök** is a legjobb szabásban, gyorsan és jutányos áron készülnek.
 A n. é. közönség becses pártfogását kérve, mély tisztelettel:
FEHÉR LUKÁCS,
 férfi szabó.

HIRDETÉSEKET
 jutányos áron vesz fel a
SZARVASI LAPOK
 kiadóhivatala.

Sürgöny cím: Nádházy Szarvason.

Alapított 1879 ik évben.

NÁDHÁZY JÁNOS TEMETKEZÉSI VÁLLALATA SZARVASON.
 (Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

Elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dúsz választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármilyen don tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók 2 frttól feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frttól feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttól feljebb.
 A Nádházy „Temetkezési Vállalata” a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít.
Temetés megrendelés esetén a gyászszoba behúzását és a gyászjelentést teljesen ingyen adom

Kiváló tisztelettel:
Nádházy János

Valamint ércz koszoruk.

Nyomatott Dantzky Sándor könyvnyomdájában Szarvason 1901.